

המקבל, **אָפּי אָמַר**, עַם גָּמַר מִיתָה, כלומר בבת אחת עם המיתה, **וְרָבָא אָמַר**, לְאַחַר גָּמַר מִיתָה, נמצא שלאביי מתנת השכיב מרע וזכיית השני חלות בבת אחת עם גמר המיתה, ויש להם לחלוק בנכסים, ואיך אמר אביי שזכיית השני קודמת למתנת השכיב מרע. מתרצת הגמרא: **הָדָר בֵּיה אָפּי מִתְהִיב** – חזר בו אביי ממה שאמר שמתנת שכיב מרע חלה עם גמר המיתה, והודה שאינה חלה אלא רק לאחר גמר מיתה. לפיכך אם נתן הראשון במתנת שכיב מרע לא עשה כלום, שכן כבר קדמו השני.

שואלת הגמרא: **מִפְּאִי דְּמִתְהִיב הָדָר בֵּיה, דְּלִמָּא מִתָּה הָדָר בֵּיה** – מנין שחזר בו אביי ממה שאמר שמתנת שכיב מרע חלה עם גמר מיתה, אולי חזר בו ממה שאמר שאין מתנת השכיב מרע חלה משום שכבר קדמו אחריו. משיבה הגמרא: **לֹא סָלְקָא דְּעִתָּה** – אין להעלות על הדעת כן, משום דתָּנָן בגיטין (עב). האומר לאשתו 'זה גִּיטְךָ אִם מִתָּה', כלומר לכשאמות יהיה זה גט, או שאמר לה 'זה גִּיטְךָ ולכשאמותן מִחוּלִי זֶה', או שאמר 'זה גִּיטְךָ לְאַחַר מִיתָה', לֹא אָמַר כָּלוּם, משום שלא גמר בדעתו לגרשה אלא לאחר מיתתו, ואין גט לאחר מיתה. ואם כן הוא הדין למתנה שהוא נותן מחמת מיתתו, שאין בדעתו להוציאה מרשותו עד לאחר מיתתו, ולא עם גמר המיתה.

אָמַר רַבִּי וְרַבָּא אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, הִלְכָּה בְּרַבֵּן שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, שאין לשני אלא מה ששייר ראשון, וְאִפְּלוּ אִם הָיוּ בִּתְּנָן בְּנִכְסֵיהֶם עֲבָדִים וְהוֹצִיאוּן הָרִאשׁוֹן לְחִירוֹתָם נִעְשׂוּ בְּנֵי חוּרִין.

שואלת הגמרא: **הֲלֹא פְּשִׁימָא שְׁלִישִׁית רַבֵּן שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל בִּיד הָרִאשׁוֹן לְשַׁחֲרָם**, שהרי כל זמן שהוא בעולם הנכסים שלו לכל דבר. משיבה הגמרא: **מִפְּאִי דְּתִימָא, אָמַר לִיה הִנּוּתָן לִרְאשׁוֹן, לְמִיעָבָד אִיסְרוּרָא לֹא יִתְּנִי לָהּ** – לא נתתי לך את הנכסים כדי שתעשה בהם איסור, והרי כל המשחרר עבדו עובר על מצות עשה של 'לעולם בהם תעבדו' (ויקרא כז מז). קָא מְשַׁמַּע לָן רַבִּי יוֹחָנָן שהנכסים נתונים לו אף לענין שחרור.

אָמַר רַב יוֹסֵף אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, הִלְכָּה בְּרַבֵּן שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל הָרִאשׁוֹן בְּעֵלִים גָּמור על הנכסים כל ימי חייו, וְאִפְּלוּ אִם יֵשׁ בָּהֶם בְּגָדִים וְעֶשְׂאָן תְּכָרִיפִין לְמַת, הרי הוא בעלים עליהם לאוסרם בהנאה כדי תכריכי המת.

שואלת הגמרא: **הֲלֹא פְּשִׁימָא שְׁלִדַּעַת רַבֵּן שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל בִּידו לִיַּחֲדָם לְמַת וְלֹאֲסֹרָם**, שכן בעלים גמור הוא. משיבה הגמרא: **מִפְּאִי דְּתִימָא, שְׁאוּמֵר לֹא הִנּוּתָן לִרְאשׁוֹן, לְשִׁיחָהוּ אִיסְרוּרָא תִּנְאָה לֹא יִתְּנִי לָהּ** – לא הקניתי לך את הנכסים כדי שתאסור אותם בהנאה. קָא מְשַׁמַּע לָן רַבִּי יוֹחָנָן, שהנכסים קנויים לו אף לענין זה.

דִּרְשׁ רַבֵּן נַחֲמָן בַּר רַבִּי חֲסֵדָא, האומר לחבירו 'אֲתִירוּג זֶה נָתַן לָךְ בְּמִתְנָה, וְאֲתִירוּג נָתַן לְפִלּוּנִי', אם נָמְלוּ הָרִאשׁוֹן בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל סוֹכוֹת וְיוֹצֵא בּוֹ – כדי לצאת בו מצות נטילת ארבעה מינים, כָּאֵנוּ לְמַחְלֻקַּת רַבִּי וְרַבֵּן שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, האם אכן יצא בו ידי חובתו. שכן הלכה בידינו, שאין אדם יוצא ביום הראשון באתרוג שאינו שלו. ולדעת רבי אין הראשון יוצא באתרוג זה ידי חובתו, משום שאינו נחשב כבעלים עליו. שהרי מכך שאינו יכול למכור את האתרוג לעולם מוכח שאין לו בו אלא קנין פירות בלבד, וקנין פירות לאו כקנין הגוף דמי. אבל לשיטת רבן שמעון בן גמליאל הסובר שביד הראשון למכור לעולם או לאוכלו, הרי הוא שלו לגמרי לכל ימי חייו, ועל כן הוא יוצא בו ידי חובתו.

הגמרא מביאה קושיא על דברי רב נחמן בר רב חסדא: **מִתְקַיֵּף לָהּ רַב נַחֲמָן בַּר יִצְחָק**, הלא עד כָּאֵן לֹא פְּלִיגִי – לא נחלקו רבי ורבן שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל הֵתֵם לענין מכירת הראשון בנכסים, אָלֶּא משום דְּמִר וְרַבֵּן שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל סָבַר קִנְיָן פִּירוֹת בְּקִנְיָן הִנּוּתָן דְּמִי, ועל כן הוא בעלים גם על מכירת הגוף, וְרַב (רבין) סָבַר קִנְיָן פִּירוֹת לֹא בְּקִנְיָן הִנּוּת דְּמִי, ואינו בעלים על הגוף למכורו לאחרים. אָלֶּא הָבָא – אבל כאן, באתרוג שניתן לראשון ואחריו לשני,

מתרצת הגמרא: **תִּנְאָה** – מחלוקת תנאים] היא במקום אחר שיובא בסמוך, האם קנין פירות כקנין הגוף דמי, או לא. הברייתא הראשונה סוברת 'בקנין הגוף דמי', ועל כן הראשון שהוא בעל הפירות זוכה לגמרי בנכסים במיתת השני, ומורישם לבניו. ואילו הברייתא השנייה סוברת 'לאו כקנין הגוף דמי', ועל כן אין קונה הראשון את הגוף במיתת השני ואינו מורישו לבניו, אלא הם חוזרים לנותן. ורבי יוחנן סובר להלכה כשיטה הראשונה. ומביאה הגמרא את מקור מחלוקת התנאים בקנין פירות: **דְּתִנְאָה, האומר לחבירו 'נָכְסִי לָךְ וְאֲתִירוּג לְפִלּוּנִי', וְיִרְדּוּ הָרִאשׁוֹן לְנִכְסֵיהֶם וְיִמְכְּרוּ אוֹתָם לְאַחֵרִים וְאָכְלוּ את המעות, לאחר מיתת הראשון הַשְּׂנִי מוֹצִיא את הנכסים מִיַּד הַלְקוּחוֹת, שכן קנה אותם לאחר שמת הראשון. דְּבָרִי רַבִּי. משום שקנין הפירות של הראשון אינו כקנין הגוף, ועל כן אין בידו למכורם ולהפקיעם מהשני. אבל רַבֵּן שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר, אִין לִשְׁנֵי אֱלָא מַה שְּׁשִׁיר רִאשׁוֹן בְּרִשּׁוֹתָם כְּשִׁמְתָּ, אבל אם אינם ברשות הראשון בשעת מיתתו אין השני קונה אותם כלל, והרי הם נשארים אצל הלקוחות שקנאום מהראשון. משום שקנין הפירות של הראשון הוא כקנין הגוף, ועל כן יש כח בידו למכור את הנכסים לגמרי ולהפקיעם מהשני.**

הגמרא מקשה סתירה מדברי רבי ורבן שמעון בן גמליאל בברייתא האמורה, לדבריהם בברייתא אחרת: **וְרַבִּינָה, האומר לחבירו 'נָכְסִי לָךְ וְאֲתִירוּג לְפִלּוּנִי', וְיִרְדּוּ רִאשׁוֹן וּמוֹכֵר וְאָכְלוּ דְּבָרִי רַבִּי. רַבֵּן שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר, אִין לִרְאשׁוֹן אֱלָא שְׂכִילַת פִּירוֹת בְּלָבָד. וְרַבִּי שְׁמַיָא מִמַּה דְּאָמַר רַבִּי בְּבִרְיָא הָקוּדַמַּת שְׁאֵן מְכִירַת הָרִאשׁוֹן חִלָּה, אֲדָרְבֵּי שְׁאֵמֵר בְּבִרְיָא זֶה שְׁבִיד הָרִאשׁוֹן לְמַכּוֹר בְּנִכְסֵיהֶם. וְכִמּוּ כֵן קִשָּׁה מִמָּה דְּאָמַר רַבֵּן שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל בְּבִרְיָא הָקוּדַמַּת שְׁאֵן לִשְׁנֵי אֱלָא מַה שְּׁשִׁיר הָרִאשׁוֹן, אֲדָרְבֵּי שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל שְׁאֵמֵר בְּבִרְיָא זֶה שְׁאֵן לֹא זְכוּת לְמַכּוֹר בְּנִכְסֵיהֶם.**

מתרצת הגמרא: **דְּרַבִּי אֲדָרְבֵּי לֹא קָשְׁיָא, שכן הָא דְּאָמַר שְׁהִשְׁנִי מוֹצִיא מִיַּד הַלְקוּחוֹת, הוא לְעֵנִי נִיפָא (גוף הנכסים), שכן אין הגוף שלו. וְהָא דְּאָמַר שְׁהִרְאשׁוֹן יוֹרֵד וּמוֹכֵר הוּא לְעֵנִי פְּדָא, שכן קנויים לו הנכסים לפירותיהם לכל ימי חייו, ועל כן בידו למכורם. וכן דְּרַבֵּן שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אֲדָרְבֵּי שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל לֹא קָשְׁיָא, שכן הָא דְּאָמַר שְׁאֵן לִרְאשׁוֹן זְכוּת לְמַכּוֹר בְּנִכְסֵיהֶם הוּא לְעֵנִי שְׁאֵסוֹר לֹא לְבִתְּחִלָּה לְמַכּוֹר כדי שיתקיים רצון הנותן, שהרי בכך שאמר 'אֲתִירוּג לְפִלּוּנִי' גילה את דעתו שניחא לו שישתתירו הנכסים לשני לאחר מיתת הראשון. וְהָא דְּאָמַר בְּבִרְיָא הָרִאשׁוֹן שְׁאֵן לִשְׁנֵי אֱלָא מַה שְּׁשִׁיר רִאשׁוֹן הוּא בְּדִיעָבָד, שאף שמכר באיסור בדיעבד חלה המכירה.**

אָמַר אָפּי, אִיזוּהוּ הַקְרִי 'דִּשְׁעַר עָרוֹם', זֶה הַמְשִׁיא עֶצֶה לִרְאשׁוֹן לְמַכּוֹר בְּנִכְסֵיהֶם בְּרַבֵּן שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל האומר אין לשני אלא מה ששייר ראשון. והוא קרי 'רשע' משום שגורם לעבור על רצון הנותן שרצה שישתתירו הנכסים לשני, וקרי 'ערום' משום שבדיעבד הועילה ערמתו וחלה המכירה.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, הִלְכָּה בְּרַבֵּן שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, שֶׁאִם מִכַּר הָרִאשׁוֹן אֶת לִשְׁנֵי כָלוּם בְּנִכְסֵיהֶם, וְאִלּוּם מוֹדָה רַבֵּן שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, שֶׁאִם נָתַן הָרִאשׁוֹן לְאַחֵרִים בְּמִתְנָה שְׂכִיב מִרְעָה, לֹא עָשָׂה כָּלוּם, וְלֹאֲחֵר מִיתָתוֹ זֹכֶה הַשְּׂנִי בְּנִכְסֵיהֶם וְלֹא מִקְבֵּל הַמִּתְנָה.

שואלת הגמרא: **מִפְּאִי דְּתִימָא לֹא עָשָׂה כָלוּם, וְמָה בֵּין מְכִירָה הַמְּפַקְיעָה אֶת הַנִּכְסִים מִיַּד הַשְּׂנִי לְבִין מִתְנָה שְׂכִיב מִרְעָה. אָמַר אָפּי, בְּמִתְנָה שְׂכִיב מִרְעָה לֹא קִנְיָה הַמְּקַבֵּל אֱלָא לְאַחַר מִיתָתוֹ שֶׁל הַשְּׂכִיב מִרְעָה, וְנִמְצָא שֶׁכָּבֵד קִדְּמוּ אֲתִירוּג – השני קודם לזכות את הנכסים לפני שחלה המתנה שנתן הראשון לאחרים במתנת שכיב מרע. שהרי זכיית השני חלה בבת אחת עם מיתת הראשון, ואילו מתנת שכיב מרע חלה רק לאחר מיתתו.**

מקשה הגמרא: וְיָי וְיָי אָמַר אָפּי הָבִי, שמתנת שכיב מרע חלה רק לאחר מיתת הנותן. וְהָא אִיתְמַר, מִתְנָה שְׂכִיב מִרְעָה מִפְּאִימִי קִנְיָה

הביטול הדקדמתי נעשה לנשמע הוא כהביטול דמסירת נפש.

44 נִתְּלִיָּה לִבְנֵי קָמֶן – הֵלֵךְ רַב בִּיבִי וְהִקְנָה אֶת הַדָּקֵל לִבְנוֹ הַקָּטָן, כִּדִּי
45 שֶׁלֹּא יַחְזוֹר לֵאשֹׁה לֵאחֶר מוֹתוֹ. וְסֹבֵר רַב בִּיבִי שֶׁאֵף מִתְנָה זֶה הָיָה
46 כְּמִתְנָה 'אַחֲרֵיךְ', שֶׁלְדַעַת רַבֵּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל שִׁיכּוֹל הָרֹאשׁוֹן
47 לִמְכּוֹר לְעוֹלָם, שֶׁכֵּן נִתְּנָה הָאִשָּׁה אֶת הַדָּקֵל לְרַב בִּיבִי וְאַחֲרָיו
48 לְעִצְמָהּ, וְלֹא הוֹתִירָה לְעִצְמָהּ אֲלֵא מִה שִׁישִׁיר רַב בִּיבִי, וּמֵאַחֵר
49 שֶׁהִקְנֶהוּ לִבְנוֹ וְלֹא שִׁיּוֹר אֵין הַדָּקֵל חוֹזֵר אֵלֶיהָ לְעוֹלָם.
50 אָמַר רַב הוֹנָא בְּרִיָּה דְרַב יְהוֹשֻׁעַ לְרַב בִּיבִי, מִשּׁוּם דְּאֵתוּ מְוִלָּאִי
51 אָמְרִיתוּ מִלִּי מוֹלִיאָא – מִשּׁוּם שֶׁאַתָּם מִמְשַׁפְּחַת בְּנֵי עָלִי
52 הַנִּקְרָאִים 'מוֹלָאִי', אַתָּם אוֹמְרִים דְּבָרִים כְּרוּתִים וְתוֹשִׁיִּים. שֶׁכֵּן
53 סִבְרַתְךָ שֶׁאִפְשָׁר לִמְכּוֹר אֶת הַדָּקֵל כִּדִּי לְהַפְקִיעוֹ מֵהָאִשָּׁה, אֵין בָּהּ
54 מִמֶּשׁ. מִשּׁוּם שֶׁאִפְּלִי רַבֵּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל שֶׁאִמְרָא 'אֵין לִשְׁנֵי אֲלֵא
55 מִה שִׁישִׁיר רֹאשׁוֹן' לֹא קָאָמַר כֵּן אֲלֵא כְּשֶׁאוֹמֵר הַנּוֹתֵן 'נִכְסֵי לֶךְ
56 וְאַחֲרֵיךְ לְאָדָם אַחֵר'. אֲבָל כְּשֶׁאִמְרָא הַנּוֹתֵן שֶׁלֹּאֲחֵר מִיתָת הַמִּקְבֵּל
57 יַחְזוֹר הַנִּכְסִים לְעִצְמָו, לֹא מוֹעִילָה מַכִּירַת הַמִּקְבֵּל, אֲלֵא לֵאחֶר
58 מִיתָתוֹ מוֹרְצֵא אוֹתָם הַנּוֹתֵן מִיד הַלְקוּחוֹת.
59 הַגְמָרָא חוֹזֵר לְדוֹן בְּדִין מִתְנָה עַל מִנֵּת לְהַחְזִיר: אָמַר רַבָּא אָמַר רַב
60 נַחֲמָן, הָאוֹמֵר לְחִבְרִי, 'שׂוֹר זֶה נָתַן לְךָ בְּמִתְנָה עַל מִנֵּת שֶׁתְּחַזִּירָהּ
61 לִי', אִם הִקְדִּישָׁהּ הַמִּקְבֵּל וְאַחֵר כִּךְ תְּחַזִּירָהּ לְנוֹתֵן, הִרִי שׂוֹר זֶה מוֹקֵדֶשׁ
62 וּמוֹחָזֵר. שֶׁכֵּן אִפְּלִי שֶׁהַשּׁוֹר קֹדֶשׁ, מִכָּל מְקוֹם הַחֲזִירוֹ לִיד הַנּוֹתֵן
63 וְקִיִּים אֶת תְּנָאוֹ, לִפְיֵךְ חִלָּה הַמִּתְנָה, וְהַמִּקְבֵּל נַעֲשֶׂה בְעָלִים עַל
64 הַשּׁוֹר לְהַקְדִּישׁוֹ.
65 אָמַר לִיה רַבָּא לְרַב נַחֲמָן, מֵאִי אַהֲדִירָה – וְכִי מִה הַחֲזִיר לֹא לֵאחֶר
66 שֶׁכֵּבֵר הַקְדִּישׁ אֶת הַשּׁוֹר, הִרִי אֵין הַשּׁוֹר חוֹזֵר לְנוֹתֵן אֲלֵא לְהַקְדֵּשׁ.
67 אָמַר לִיה רַב נַחֲמָן לְרַבָּא, וּמֵאִי תְּסַרִיָּה – וְכִי מִה הַחֲסִיר לֹא הַמִּקְבֵּל
68 לְנוֹתֵן מִשּׁוֹר זֶה, וְהִרִי הַחֲזִירוֹ לֹא בְשִׁלִּימוֹת.
69 אֲלֵא אָמַר רַב אִשִּׁי, חֲזִינָן – עֲלִינוּ לְרֹאוֹת בֶּאִיּוֹר לְשׁוֹן הַתְּנָה עִמּוֹ
70 הַנּוֹתֵן, אִי אָמַר לִיה 'עַל מִנֵּת שֶׁתְּחַזִּירָהּ' סָתֵם וְלֹא הוֹסִיף 'לִי', הָא
71 אַהֲדִירָה – אִפְּלִי כְּשֶׁמַּחְזִיר אֶת הַשּׁוֹר כְּשֶׁהוּא קֹדֶשׁ הִרִי זֶה הַחֲזוּרָה.
72 אֲבָל אִי אָמַר לִיה 'עַל מִנֵּת שֶׁתְּחַזִּירָהּ לִי', מִיֵּד דְּחִזּוּ לִיה קָאָמַר לִיה
73 מִשְׁמַעוֹת הַתְּנָאִי הֵיא שִׁיחֲזִיר לֹא אֶת הַשּׁוֹר בְּעוֹדוֹ רֹאיוֹ לֹא
74 לִיהֲנוֹת מִמֶּנּוּ, וְלֵאחֶר שֶׁהוֹקֵדֶשׁ הִרִי הוּא נֶאֱסַר עַל הַנּוֹתֵן, וְאֵף אִם
75 הַחֲזִירוֹ לִידֵּיו לֹא קִיִּים אֶת הַתְּנָאִי וְהַמִּתְנָה בְּטִלָּה. וּמֵאַחֵר שֶׁאִם
76 יַחֲוֹל הַהִקְדֵּשׁ תִּתְּבַטֵּל הַמִּתְנָה וּמִמִּילָא יִתְּבַטֵּל הַהִקְדֵּשׁ, לֹא חַל
77 הַהִקְדֵּשׁ מֵעִיקוֹר.
78 הַגְמָרָא דְנָה בְּדִין מִתְנָה שֶׁהַמִּקְבֵּל מִסְרֵב לְקַבֵּלָהּ: אָמַר רַב יְהוּדָה
79 אָמַר שְׁמוּאֵל, הַבּוֹתֵב בִּשְׁטֵר שֶׁנִּכְסָיו יִתְּנֵהוּ בְּמִתְנָה לְאָדָם אַחֵר,
80 וְאָמַר תְּלָה – הַמִּקְבֵּל, אִי אִפְּשִׁי בְּהֵן – אֵינִי רוֹצֵה לִזְכוֹת בְּנִכְסִים
81 בְּמִתְנָה, קְנָה, וְאִפְּשִׁי שְׁעוּמֵר וְצוּחֵר שֶׁאֵינוֹ רוֹצֵה לִזְכוֹת בָּהּ, קְנָה.
82 וְרַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, לֹא קְנָה.
83 הַגְמָרָא מְבַאֵר שֶׁאֵין כָּאֵן מִחֲלוּקָתָהּ: אָמַר רַבִּי אָבָא בְּרַם מָמַל, וְלֹא
84 פְּלִיגִי – שְׁמוּאֵל וְרַבִּי יוֹחָנָן לֹא נִחְלָקוּ, אֲלֵא כָּל אֶחָד דִּיבֵּר עַל
85 מִקְרָא אַחֵר,

1 אִי מוֹיֶשֶׁק לֹא נִפְּיֵק בֵּית לְמִאי יְהִיבָה נִתְּלִיָּה – אִם אֵין הָרֹאשׁוֹן יִכּוֹל
2 לְצַאֵת בְּאַתְרוֹג זֶה, לְשֵׁם מִה נִתְּנוּ לוֹ, הִרִי אֵין אַתְרוֹג זֶה מִצְמִיחַ
3 פִּירוֹת, וְאֵת הַגּוֹף עִצְמוֹ אֵינוֹ יִכּוֹל לֵאכּוֹל, שֶׁכֵּן לְדַעַת רַבִּי אֵינוֹ קִנְיִ
4 לֹא אֲלֵא לְפִירוֹתָיו, וְבִהֲכֹרֶת שִׁנִּיתָן לוֹ כִּדִּי לְקִיִּים בֹּא אֶת מִצּוֹתוֹ. אֲלֵא
5 מוֹיֶשֶׁק דְּבִיבִי עֲלֵמָא לֹא פְּלִיגִי דְּנִפְּיֵק בֵּית – לֹא נִחְלָקוּ רַבִּי וְרַבֵּן
6 שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל שֶׁהוּא יוֹצֵא בֹּא יְדֵי חוֹבְתוֹ. וְאִפְּלִי לְרַבִּי שֶׁאֵינוֹ
7 יִכּוֹל לְמוֹכְרוֹ אוֹ לֵאכּוֹלוֹ, מִכָּל מְקוֹם הוּא נִחְשָׁב שֶׁלֹּא לְעִנִּין לְצַאֵת
8 בֹּא יְדֵי מִצּוֹת נִטִּילָה, מִשּׁוּם שֶׁכָּל זִמֵּן שֶׁהוּא רֹאיוֹ לִרֹאשׁוֹן אֵין לִשְׁנֵי
9 כַּח בֹּא. וְרַק לְעִנִּין (מְכִירָה) [מְכָרָן] אוֹ (אֲכִילָה) [אֲכָלוֹ] בְּמֵאֵנוּ
10 לְמַחְלֻקָתָהּ רַבִּי וְרַבֵּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. שֶׁלְדַעַת רַבִּי אִם אֲכָלוּ הִרִי
11 הוּא מִשְׁלֵם אֶת דְּמֵיו לִשְׁנֵי. וְלְדַעַת רַבֵּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אֵין לוֹ
12 לִשְׁנֵי אֲלֵא מִה שִׁישִׁיר רֹאשׁוֹן, וְאִם מְכָרוֹ אוֹ אֲכָלוּ מִתְּבַטֵּל מִתְּנָת
13 הַשְּׁנֵי מֵעִיקָרָה.
14 אָמַר רַבָּה בְּרַב הוֹנָא, הָאֲחִין שִׁקְנוּ אַתְרוֹג בְּתַפְסוֹת הַבֵּית – שֶׁנִּפְּל
15 לְהֵם אַתְרוֹג בִּירוּשָׁת אֲבִיהֶם, אוֹ שִׁקְנוּהוּ מִמַּעוֹת הִירוּשָׁה קוֹדֶשׁ
16 שֶׁחִלְקוּהוּ בִּינֵיהֶם, וְנִפְּלִי אַחֵד מֵהֶן בְּיוֹם הָרֹאשׁוֹן שֶׁל סוֹכּוֹת שֶׁלֹּא
17 מִדַּעַת אַחֲיו וְיָצָא בֹּא – כִּדִּי לְצַאֵת בֹּא מִצּוֹת נִטִּילָת אֲרִבְעָה מִיָּנִים.
18 אִם יִכּוֹל לְאֹכְלוֹ מִשּׁוּם שֶׁאֵינֶם מִקְפִּידִים זֶה עַל זֶה, יָצָא בֹּא, שֶׁכֵּן
19 הַרְשׁוֹת בִּידוֹ לְקִנּוֹת אֶת כּוֹלוֹ וְהִרִי הוּא שְׁלוֹ, וְאִם לֹא – אִם
20 מִקְפִּידִים הָאֲחִים שֶׁלֹּא יֵאֲכִלְהוּ, לֹא יָצָא בֹּא, שֶׁכֵּן אֵין בִּידוֹ לְקִנּוֹת
21 אֶת כּוֹלוֹ. וְדוּקָא דְּאִיבָא אַתְרוֹג לְכָל חֵד חֵד – וְדוּקָא שִׁישׁ בִּירוּשָׁה
22 אַתְרוֹגִים נּוֹסְפִים לְכָל אֶחָד מֵהָאֲחִים וְלִכְּן מִסְתַּבֵּר שֶׁאֵין הֵם
23 מִקְפִּידִים שִׁיקְנָה אֶחָד מֵהֶם אַתְרוֹג זֶה לְגַמְרִי. אֲבָל אִם אֵין שֵׁם
24 מִלְּבַד אַתְרוֹג זֶה אַתְרוֹגִים אַחֲרִים אֲלֵא מִינֵי פִירוֹת אַחֲרִים כְּפִרִישׁ
25 אוֹ רְמוֹן, לֹא יוֹצֵא אֶף אֶחָד מֵהֶם בְּאַתְרוֹג זֶה, שֶׁכֵּן מִן הַסֵּתֵם הֵם
26 מִקְפִּידִים עֲלָיו שֶׁלֹּא יֵאֲכִלְהוּ.
27 אָמַר רַבָּא, הָאוֹמֵר לְחִבְרִי בְּיוֹם הָרֹאשׁוֹן שֶׁל סוֹכּוֹת, 'אַתְרוֹג זֶה נָתַן
28 לְךָ בְּמִתְנָה עַל מִנֵּת שֶׁתְּחַזִּירָהּ לִי' לֵאחֶר שֶׁתִּצָּא בֹּא וְנִפְּלִי הַמִּקְבֵּל
29 וְיָצָא בֹּא, אִם תְּחַזִּירָהּ לֵאחֶר מִכָּן יָצָא בֹּא יְדֵי מִצּוֹתוֹ, שֶׁכֵּן קִיִּים אֶת
30 הַתְּנָאִי וְחִלָּה הַמִּתְנָה לְמַפְרַע, וְנִמְצָא שֶׁהִיא הָאֲתְרוֹג שֶׁלֹּא בִּשְׁעָה
31 שֶׁנִּטְלָה. וְאִם לֹא תְּחַזִּירָהּ לֵאחֶר מִכָּן לֹא יָצָא בֹּא. שֶׁכֵּיִן שֶׁלֹּא הַחֲזִירוֹ,
32 הַתְּבַרֵּר הַדְּבַר לְמַפְרַע שִׁמְעוֹלָם לֹא חִלָּה הַמִּתְנָה, וְנִמְצָא שֶׁנִּטְלָה
33 אַתְרוֹג שֶׁאֵינוֹ שְׁלוֹ שֶׁאֵין יוֹצֵאִים בֹּא. מִפְּרִשְׁת הַגְמָרָא: קָא מְשַׁמְעֵי לָן
34 רַבָּא, דְּמִתְנָה עַל מִנֵּת לְהַחְזִיר שְׁמָהּ מִתְנָה, וּמִתְקִיִּים בָּהּ שְׁפִיר דִּין
35 'לְכֵם' הָאִמּוֹר בְּאַתְרוֹג. וְאֵף שֶׁהוּא חַיִּיב לְהַחְזִירוֹהָ, מִכָּל מְקוֹם כָּל
36 זִמֵּן שֶׁהִיא אֲצִלוֹ הִרִי הִיא שְׁלוֹ לְכָל דְּבַר.
37 הַגְמָרָא חוֹזֵר לְדִין 'אַחֲרֵיךְ': הֵיא אִיתָתָא דְּתָהּ לָהּ דִּיקְלָא בְּאַרְעָא
38 דְּרַב בִּיבִי בְּרַם אֲבִי – מַעֲשֶׂה בִּאִשָּׁה שֶׁהִיא לַה דָּקֵל בִּשְׁדָּהּוּ שֶׁל רַב
39 בִּיבִי בְּרַם אֲבִי. כָּל אִימַת דְּתָהּ אֲוִלָּא לְמִגְוִירָהּ, תָּהּ קָפִיד עֲלֶיהָ –
40 כָּל פַּעַם שֶׁהִיתָה נִכְנֶסֶת לְשֵׁם לְתוֹשׁ מִפִּירוֹת הַדָּקֵל הִיָּה מִקְפִּיד
41 עֲלֶיהָ, מִשּׁוּם שֶׁהִיתָה דוֹרֶסֶת אֶת הוֹרְעִים שֶׁבִּשְׁדָּהּוּ. אֲנִיקְתִּיהָ
42 נִתְּלִיָּה כָּל שְׁנֵי חֲזִיו – הִקְנָתָהּ לֹא הָאִשָּׁה אֶת הַדָּקֵל לְכָל יְמֵי חַיֵּיהָ,
43 וְלֵאחֶר מוֹתוֹ יַחְזוֹר הַדָּקֵל לָהּ אוֹ לִירוּשָׁיָהּ. אֲוִלָּא אִיהוּ, אֲנִיקְתִּיהָ

אגרות קודש

ב"ה, י"א סיון, תש"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה למכתבו מעש"ק, בו כותב הסברא לבקר במדינתו לפנים וכו'.

והנה בכלל מלפני זמן לא היו הצעות כאלו מתקבלים על דעתי בהנוגע להילודים במדינה
ההיא, ז.א. מי שהי' איזה זמן נתינים שלהם, אבל לפי הידיעות שמתקבלות לאחרונה, וביחוד מאלו
שעשו כנ"ל ובאים לשם לתקופה קצרה ביותר, לכאורה אין מקום לחשש, ולכן כדאי שיתראה עם
מר ... ש"י שהוא יודע יותר פרטים מבקור אחיו שם בשבועות האחרונים, ובאם יהיו הידיעות בזה
המשך בעמוד הבא